

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 28^η Μαρτίου 2025 με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Τόλης, Πρόεδρος, Ρουμπίνη Μιχαλούδη – Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 17.2.2025 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 276/25-02-2025 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στη ... , επί της οδού ... , αριθμ. ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «πρώτη παρεμβαίνουσα») που εδρεύει στη ... , επί της οδού ... , αριθμ. ... που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «δεύτερη παρεμβαίνουσα») που εδρεύει στον ... , επί της οδού ... αριθμ. ... όπως εκπροσωπείται νόμιμα, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «τρίτη παρεμβαίνουσα») που εδρεύει στο ... , επί της οδού ... αριθμ. ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής. Και

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «τέταρτη παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στον ... , επί της οδού ... αριθμ. ... όπως εκπροσωπείται νόμιμα, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να εξαφανισθούν/ ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις του καθ' ου ... , ήτοι: 1. το απόσπασμα πρακτικών της ... Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) της Αναθέτουσας Αρχής, θέμα ... (εφεξής η «προβαλλόμενη»), 2. το υπ' αριθμ. πρωτ. ...

Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης που αφορά στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό εταιρειών, 3. το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης τεχνικών προσφορών του ένδικου διαγωνισμού, 4. το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των οικονομικών προσφορών των εταιρειών που διήλθαν επιτυχώς από τα προηγούμενα στάδια του διαγωνισμού, 5. το αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης που αφορά στην κλήρωση που έλαβε χώρα για την ανάδειξη μειοδότη για το ... με Α/Α ... της διακήρυξης και 6. το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης που αφορά στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αναφορικά με τα ... με Α/Α ... και Α/Α ..., «*προκειμένου να ακυρωθεί: α) η κατακύρωση του με Α/Α ... [στην] προσωρινή μειοδότηρια εταιρία «...» με διακριτικό τίτλο «...», καθώς και [στη] δεύτερη μειοδότηρια εταιρία «...» και β) η κατακύρωση του με Α/Α ... [στην] προσωρινή μειοδότηρια εταιρία «...», καθώς και [στη] δεύτερη μειοδότηρια εταιρία «...» και να κατακυρωθούν τα συγκεκριμένα ...»* στην προσφεύγουσα, ένεκα πλήρωσης εκ μέρους της τόσο των τεχνικών, όσο και των οικονομικών προϋποθέσεων της Διακήρυξης, ως η πλέον συμφέρουσα επιλογή.

Με την από 19.2.2025 παρέμβασή της, η πρώτη παρεμβαίνουσα αιτείται, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου της (παρέμβασης), την απόρριψη της προσφυγής, καθ' ο μέρος πλήττει τη προσφορά της για το ... με Α/Α ...

Με την από 25.2.2025 παρέμβασή της, η δεύτερη παρεμβαίνουσα ζητεί να μη γίνει αποδεκτό το αίτημα της προσφεύγουσας για απόρριψη του προσφερόμενου (από τη δεύτερη παρεμβαίνουσα) είδους με Α/Α ... το οποίο αίτημα θα συνεπάγονταν τη μη ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και θα έβλαπτε το έννομο συμφέρον της ίδιας (της δεύτερης παρεμβαίνουσας) και του ...

Με την από 27.2.2025 παρέμβασή της, η τρίτη παρεμβαίνουσα αιτείται να απορριφθεί η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μόνο ως προς την αιτίασή της ότι η προσφορά της (τρίτης παρεμβαίνουσας) για το προϊόν με Α/Α ... δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές της διακήρυξης.

Με την από 28.2.2025 παρέμβασή της, η τέταρτη παρεμβαίνουσα αιτείται να απορριφθεί η υπό κρίση προσφυγή, κατά το μέρος που αφορά στην τέταρτη παρεμβαίνουσα και στην προσφορά της, με σκοπό να διατηρηθεί η ισχύς των πράξεων της Αναθέτουσας Αρχής, με τις οποίες έγινε αποδεκτή η προσφορά της.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το οφειλόμενο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ ... Διακήρυξη προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός για την ... «...» (CPV: ...) για τις ..., προϋπολογιζόμενης δαπάνης 187.151,60 € πλέον Φ.Π.Α. (229.894,93 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) ανά ... Η προς σύναψη σύμβαση αφορά ..., μεταξύ των οποίων και τα επίμαχα με Α/Α ... «...», συνολικής προϋπολογισθείσας τιμής 18.281,70 € χωρίς ΦΠΑ, και Α/Α ... «...», συνολικής προϋπολογισθείσας τιμής 15.570,00 € χωρίς ΦΠΑ. Με το άρθρο 1.3 της διακήρυξης κανονίστηκε προσφορές να υποβάλλονται είτε ανά ... είτε για το ... και η διάρκεια της σύμβασης ορίστηκε σε 12 μήνες με δυνατότητα παράτασης αυτής μέχρι την ... και όχι πέραν του ενός (1) έτους. Η Διακήρυξη καταχωρίστηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 30.7.2024 με Α.Δ.Α.Μ. ... και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αύξοντα αριθμό ... Ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 29/08/2024 και ώρα 15:00 και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού μέσω ΕΣΗΔΗΣ ορίστηκε η 04/09/2024 και ώρα 11:00 π.μ. (άρθρο 1.5 της διακήρυξης).

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας

ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή τους.

4. Επειδή στον ένδικο διαγωνισμό συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, δώδεκα (12) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων, για το επίμαχο ... με Α/Α ... η προσφεύγουσα, η δεύτερη παρεμβαίνουσα και η τέταρτη παρεμβαίνουσα και για το επίμαχο ... με Α/Α ... η προσφεύγουσα, η πρώτη παρεμβαίνουσα και η τρίτη παρεμβαίνουσα. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης (εφεξής «Επιτροπή Αξιολόγησης») περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής των συμμετεχόντων στον ένδικο διαγωνισμό εταιρειών, προτάθηκε η αποδοχή της συμμετοχής όλων των συμμετεχόντων εταιρειών και η αποστολή των τεχνικών τους προσφορών στην αρμόδια ... προς αξιολόγηση. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής αξιολόγησης τεχνικών προσφορών (σε ορθή επανάληψη), διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι: α) ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας, πληροί τις προδιαγραφές για τα ... με Α/Α ... β) ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, πληροί τις προδιαγραφές για τα ... με Α/Α ... γ) Ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς της τέταρτης παρεμβαίνουσας, πληροί τις προδιαγραφές για τα ... με Α/Α ... δ) ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας, πληροί τις προδιαγραφές για το ... Α/Α ... και ε) ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας πληροί τις προδιαγραφές για το ... με Α/Α ... Ακολουθως, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, η σειρά μειοδοσίας για τα ... διαμορφώθηκε ως εξής: α) για το ... με Α/Α ... : 1^η η δεύτερη παρεμβαίνουσα, 2^η η τέταρτη παρεμβαίνουσα και 3^η η προσφεύγουσα, και β) για το ... με Α/Α ... : 1^η η πρώτη παρεμβαίνουσα, 2^η η τρίτη παρεμβαίνουσα και 3^η η προσφεύγουσα. Επίσης, προτάθηκε η διενέργεια κλήρωσης για το ... με Α/Α ... μεταξύ των εταιρειών «...» και «...» που προσέφεραν την ίδια τιμή για το εν λόγω ... Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης περί διενέργειας κλήρωσης: «Από τη διενεργηθείσα κλήρωση, η οποία έλαβε χώρα ενώπιον της επιτροπής, αναδείχθηκε μειοδότη για το ... με α/α ... ήτοι για «...» οπότε η ... που

κατακυρώνονται σ' αυτή ανέρχεται πλέον στο ποσό των €14.307,20 + Φ.Π.Α. ή €17.740,93 με τον Φ.Π.Α.». Με την υπ' αριθμ. ... Τακτικής Συνεδρίασης/07.11.2024 απόφαση του ΔΣ της Αναθέτουσας Αρχής, αποφασίστηκε η έγκριση των τεσσάρων ως άνω πρακτικών και η έγκριση συνέχισης της διαγωνιστικής διαδικασίας με την αποστολή πρόσκλησης στις προσωρινές μειοδότες ανά ..., μεταξύ άλλων, στη δεύτερη παρεμβαίνουσα για το ... με Α/Α ... και στην πρώτη παρεμβαίνουσα για το ... με Α/Α ... για κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης. Η απόφαση αυτή ενσωματώθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση (Απόσπασμα πρακτικών της ... Τακτικής Συνεδρίασης) του ΔΣ της Αναθέτουσας Αρχής (θέμα...), με την οποία αποφασίστηκε α) η έγκριση του με υπ' αριθμ. πρωτ. ... πρακτικού της Επιτροπής Αξιολόγησης περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, με το οποίο διαπιστώθηκε η απόλυτη ταύτιση των κατατεθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης με τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη και προτάθηκε η αποδοχή τους και η εκκίνηση των διαδικασιών για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, και β) η έγκριση συνέχισης της διαγωνιστικής διαδικασίας με την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, διάρκειας ενός (1) έτους, με δικαίωμα παράτασης μέχρι την ... και όχι πέραν του ενός (1) έτους, μεταξύ άλλων, για το ... με Α/Α ... με την δεύτερη παρεμβαίνουσα έναντι συνολικής δαπάνης 8.491,50 ευρώ πλέον ΦΠΑ και για το επίμαχο ... με Α/Α ... με την πρώτη παρεμβαίνουσα έναντι συνολικής δαπάνης 11.520,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

5. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 προκύπτει ότι η προδικαστική προσφυγή ασκείται εντός της τασσόμενης στον νόμο (κατά περίπτωση, δεκαήμερης ή δεκαπενθήμερης) προθεσμίας, η οποία κινείται είτε από την επομένη της ημέρας κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει πλήρη γνώση της βλαπτικής για τα συμφέροντά του πράξης της Αναθέτουσας Αρχής, είτε προκειμένου για προκήρυξη από την πάροδο 15 ημερών από τη δημοσίευσή της στο ΚΗΜΔΗΣ (βλ. ΣτΕ 1987/2021, 2631/2020, ΕΑ 288/2020 σκ.7, 56/2020). Για να υπάρχει δε η κατ' άρθρο 361 του ν. 4412/2016 «πλήρης, πραγματική ή τεκμαιρόμενη» γνώση της βλαπτικής πράξης, απαιτείται, αλλά και αρκεί, όλα τα πρωτογενή δεδομένα, έγγραφα, στοιχεία, γεγονότα ή καταστάσεις, που συγκροτούν το αντικείμενο της γνώσης για την ύπαρξη, τη φύση και το περιεχόμενο της πράξεως, να είναι στο σύνολό τους και με τέτοιο ειδικό και άμεσο τρόπο υπόψη του ενδιαφερομένου, ώστε να έχουν περιέλθει πλήρως στη σφαίρα της αντίληψής του

(ΔΕΦΑΘ 2125/2023, σκ. 9). Εξάλλου, ως πλήρης γνώση νοείται η γνώση τόσο της βλαπτικής πράξης, όσο και της αιτιολογίας της, όπως προκύπτει από την ίδια και τα στοιχεία του φακέλου (ΣΤΕ ΕΑ 76/2021).

6. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την προσβαλλόμενη στις 7.2.2025, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Εντούτοις, οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς έλαβαν πλήρη γνώση αυτής, κατά τα ανωτέρω, το πρώτον στις 8.2.2025, ημερομηνία δημοσίευσης των προσφορών και ενημέρωσης των οικονομικών φορέων, όπως προκύπτει από τον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού.

7. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε σε κάθε περίπτωση εμπροθέσμως, στις 17.2.2025, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με τα άρθρα 361 παρ. 1 (α) και 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, και τα άρθρα 4 παρ. 1(α) και 8 παρ. 2 του π.δ. 39/2017. Ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος που ερείδεται στη ζημία της προσφεύγουσας από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων στον διαγωνισμό, ήτοι των ώδε παρεμβαινουσών, επιδιώκοντας ευλόγως τον αποκλεισμό τους και την ανάθεση της συγκεκριμένης σύμβασης στην ίδια (ΔΕΕ, απόφαση της 14.02.2019, C-54/18 - Cooperativa Animazione Valdocco Soc. coop. soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo, Azienda Sanitaria Locale To3 di Collegno e Pinerolo, σκ. 35-37), δοθέντος ότι έγινε αποδεκτή η προσφορά της και κατετάχθηκε αυτή τρίτη στη σειρά μειοδοσίας για αμφότερα τα επίμαχα ... με Α/Α ... στρέφεται δε κατά της προσβαλλόμενης με την οποία έγιναν δεκτές οι προσφορές των ανθυποψηφίων της που προηγούνται αυτής στη σειρά μειοδοσίας για τα ως άνω ... και με την οποία αναδείχθηκαν οριστικοί ανάδοχοι για το ... με Α/Α ... η δεύτερη παρεμβαίνουσα και για το ... με Α/Α ... η πρώτη παρεμβαίνουσα.

8. Επειδή απαραδέκτως η προσφεύγουσα αιτείται, εκτός των άλλων, την εξαφάνιση/ακύρωση και των εγκριθέντων με την προσβαλλόμενη υπ'αριθμ. πρωτ. ... πρακτικών, καθότι αυτά στερούνται εκτελεστότητας ως πράξεις της ασκούσας γνωμοδοτική αρμοδιότητα Επιτροπής Αξιολόγησης του διαγωνισμού (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 235/2020, σκ. 10 και Δημήτριο Γ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Δ' έκδοση, 2022, ανατύπωση 2023, σελ. 822 και εκεί αναφερόμενη νομολογία).

9. Επειδή στις 18.2.2025 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την προδικαστική προσφυγή στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 365, παρ. 1 (α) του ν. 4412/2016.

10. Επειδή στις 19.2.2025 η πρώτη παρεμβαίνουσα κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με την αυτή ημερομηνία έγγραφό της (επιστολή) με θέμα *«Προσφορά της εταιρίας μας με αριθμό πρωτοκόλλου ... και αριθμό ΕΣΗΔΗΣ προσφοράς ... για το ... με Α.Α ... και Κωδικός Διαχείρισης ... «...» από τον ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. ... με κωδικό ΕΣΗΔΗΣ: ..., για την ... «...» CPV: ... με ημερομηνία διενέργειας: 04 Σεπτεμβρίου 2024.»*, το οποίο κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του – που συνίσταται στην αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφυγής που πλήττουν την προσφορά της – αποτελεί παρέμβαση. Η τελευταία ασκήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως, ήτοι εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017. Προσέτι, αυτή ασκείται μετ'εννόμου συμφέροντος, δοθέντος ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος του ένδικου διαγωνισμού για το ... με Α/Α ... και επιδιώκει την απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, καθ'ο μέρος πλήττει την προσφορά της, ώστε να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης.

11. Επειδή στις 25.2.2025 η δεύτερη παρεμβαίνουσα κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με την αυτή ημερομηνία έγγραφό της με θέμα *«ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ... Α/Α...)...»*, το οποίο κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του – που συνίσταται στην αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφυγής που πλήττουν την προσφορά της – αποτελεί παρέμβαση. Η τελευταία ασκήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως, ήτοι εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017. Προσέτι, αυτή ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, δοθέντος ότι η δεύτερη παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος του ένδικου διαγωνισμού για το ... με Α/Α ... και επιδιώκει την απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, καθ'ο μέρος πλήττει την προσφορά της, ώστε να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης.

12. Επειδή, στις 27.2.2025, η τρίτη παρεμβαίνουσα κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με την αυτή ημερομηνία έγγραφό της

με τίτλο «υπόμνημα», το οποίο κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του – που συνίσταται στην αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφυγής που πλήττουν την προσφορά της – αποτελεί παρέμβαση. Η τελευταία ασκήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως, ήτοι εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017. Προσέτι, αυτή ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, δοθέντος ότι η τρίτη παρεμβαίνουσα συμμετείχε στον ένδικο διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά που έγινε αποδεκτή και κατατάχθηκε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας για το ... με Α/Α ... και επιδιώκει την απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, καθ' ό μέρος πλήττει την προσφορά της, ώστε να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης.

13. Επειδή, στις 28.2.2025, η τέταρτη παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση, στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής, με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως, ήτοι εντός της δεκαήμερης αποκλειστικής προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσφυγής, και εν γένει παραδεκτώς, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017. Η ως άνω παρέμβαση ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, καθότι η τέταρτη παρεμβαίνουσα συμμετείχε στον ένδικο διαγωνισμό, υποβάλλοντας προσφορά που έγινε αποδεκτή, και κατατάχθηκε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας για το ... με Α/Α ... επιδιώκει δε την απόρριψη της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, καθ' ό μέρος πλήττει την προσφορά της, και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης.

14. Επειδή, στις 6.3.2025, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε σε όλους τους συμμετέχοντες, καθώς και στην ΕΑΔΗΣΥ, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο με τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μετά του συνημμένου υπ' αριθμ. πρωτ. ... εγγράφου με θέμα «Απάντηση της ... προδιαγραφών για την ... με αριθμ. ... διακήρυξη, στην προσφυγή της εταιρείας «...»». Εντούτοις, οι ως άνω απόψεις υποβλήθηκαν εκπροθέσμως, δοθέντος ότι, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 (β) του ν. 4412/2016, η δεκαπενθήμερη προθεσμία από την ημέρα κατάθεσης της προσφυγής (17.2.2025) για τη διαβίβασή τους έληγε στις 4.3.2025, ημέρα Τρίτη. Σύμφωνα δε με την παρ. 8 του ίδιου ως άνω άρθρου, η ως άνω προθεσμία χαρακτηρίζεται ρητώς αποκλειστική, γεγονός που συνάδει με τον εξυπηρετούμενο σκοπό της έγκαιρης προσκόμισης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, με τους εκατέρωθεν προβαλλόμενους

ισχυρισμούς, ώστε να καθίσταται δυνατή εντός των, επίσης, αποκλειστικών προθεσμιών, τόσο η εξέταση της υπόθεσης εντός σαράντα (40) ημερών, κατ' απώτατο όριο, από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, όσο και η έκδοση απόφασης εντός είκοσι (20) ημερών από την εξέταση της προσφυγής, κατά την πρόβλεψη του άρθρου 367 παρ. 1 του ν. 4412/2016. Η διαβίβαση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής πέραν της αποκλειστικής προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, δεν εξυπηρετεί τον σκοπό του νόμου. Ως εκ τούτου, οι ως άνω εκπρόθεσμες απόψεις της αναθέτουσας αρχής υποβλήθηκαν απαραδέκτως και δεν λαμβάνονται υπόψιν από το κρίνον κλιμάκιο.

15. Επειδή στις 11.3.2025 η τέταρτη παρεμβαίνουσα κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με την αυτή ημερομηνία έγγραφο με τίτλο «παρέμβαση», το οποίο κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του – που συνίσταται στην αντίκρουση των ως άνω απόψεων της αναθέτουσας αρχής – αποτελεί συμπληρωματικό υπόμνημα, το οποίο υποβλήθηκε εμπροθέσμως, ήτοι εντός πέντε ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 (γ) του ν. 4412/2016, όπως ισχύει. Ενόψει δε του γεγονότος ότι οι απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής υποβλήθηκαν εκπροθέσμως και συνεπώς απαραδέκτως, παρέλκει, σε κάθε περίπτωση, η εξέταση του ως άνω συμπληρωματικού υπομνήματος.

16. Επειδή, στις 14.3.2025, η προσφεύγουσα κοινοποίησε, μέσω τις λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το με την αυτή ημερομηνία συμπληρωματικό υπόμνημά της επί των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής και επί της από 11.3.2025 «παρέμβασης» της τέταρτης παρεμβαίνουσας, το οποίο τυγχάνει εκπρόθεσμο, καθώς η πενταήμερη προθεσμία από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής για την κατάθεση συμπληρωματικών υπομνημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 (γ) του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, εξέπνευσε στις 11.3.2025, ημέρα Τρίτη (τελευταία ημέρα προθεσμίας), σύμφωνα δε με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου «*οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου είναι αποκλειστικές*». Ως εκ τούτου, το ως άνω συμπληρωματικό υπόμνημα δε λαμβάνεται υπόψη από το κρίνον Κλιμάκιο.

17. Επειδή, στις 20.3.2025, η δεύτερη παρεμβαίνουσα κοινοποίησε μέσω τις λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με την αυτή ημερομηνία υπόμνημά

της επί των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής και της συνημμένης γνωμοδότησης της ..., το οποίο ωσαύτως τυγχάνει εκπρόθεσμο, καθώς η πενθήμερη αποκλειστική προθεσμία από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής για την κατάθεση συμπληρωματικών υπομνημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 (γ) και 8 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, εξέπνευσε στις 11.3.2025, ημέρα Τρίτη (τελευταία ημέρα προθεσμίας). Ως εκ τούτου, το ως άνω υπόμνημα δε λαμβάνεται υπόψη από το κρίνον Κλιμάκιο.

18. Επειδή με το άρθρο 37 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής: «1. Το επίπεδο ασφαλείας του ΕΣΗΔΗΣ πρέπει να είναι ανάλογο προς τους κινδύνους. 2. Στα ... για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει: [...] β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 [...] 5. Οι χρήστες αποκτούν δικαίωμα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον διαθέτουν τα ανάλογα διαπιστευτήρια που απαιτούνται, σύμφωνα με τις αποφάσεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 1 του ν. 4412/2016, «η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ. [...]». Επιπροσθέτως, στο άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. 39/2017 προβλέπεται ότι «η προσφυγή κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποιείται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού».

19. Επειδή στο άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4727/2020 ορίζεται ότι: «Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους». Στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου ορίζεται ως «εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή», η «προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που δημιουργείται από εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής και η οποία βασίζεται σε εγκεκριμένο

πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής» και σχετικά με τον ορισμό, μεταξύ άλλων, των εννοιών που σχετίζονται με την ηλεκτρονική υπογραφή γίνεται παραπομπή στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 («17. Εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής: διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014», «24. Εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής: πιστοποιητικό ηλεκτρονικών υπογραφών που εκδίδεται από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και πληροί τις οριζόμενες στο Παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 απαιτήσεις.»).

20. Επειδή στο άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 ορίζεται ότι «2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη», στο άρθρο 26 ότι «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων» και στο άρθρο 27 ότι «1. (...) 2. Εάν ένα κράτος μέλος απαιτεί προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό για τη χρήση μιας επιγραμμικής υπηρεσίας που προσφέρεται από φορέα του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό του, το εν λόγω κράτος μέλος αναγνωρίζει τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που βασίζονται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό και τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές τουλάχιστον με τους ... ή με τις μεθόδους που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5». Περαιτέρω, κατά τα οριζόμενα στον ως άνω Κανονισμό, η ηλεκτρονική υπογραφή εκδίδεται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι με τη χορήγησή της εγγυώνται για τα στοιχεία του κατόχου της, και επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Με τη χρήση της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, παρέχονται εχέγγυα ότι τα ψηφιακά διαπιστευτήρια βρίσκονται υπό τον έλεγχο του

υπογράφοντας και βεβαιώνεται το γεγονός ότι το περιεχόμενό του δεν έχει υποστεί καμία αλλαγή μετά τη θέση της υπογραφής.

21. Επειδή δυνάμει της νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 36 παρ. 5 του ν. 4412/2016 εκδόθηκε η με αριθμ. 64233/8.6.2021 ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Επικρατείας με θέμα «*Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)*» (ΦΕΚ Β' 2453/9.6.2021), η οποία μνημονεύεται συγκεκριμένα στα άρθρα 1.4 και 2.4.2.1. της Διακήρυξης και τυγχάνει εφαρμογής στην προκείμενη διαδικασία ανάθεσης που διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. Στο άρθρο 9 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων στο ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες» της ΚΥΑ ορίζονται τα εξής: «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Υποσυστήματος κατά περίπτωση, με: α) την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα μέσω της ηλεκτρονικής περιοχής και λειτουργικότητας «Επικοινωνία» της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης. β) την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς στην ηλεκτρονική περιοχή και ιδίως στα συνημμένα της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης. γ) την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς, στην ηλεκτρονική περιοχή και ιδίως στα συνημμένα της σχετικής απάντησης (ενδεικτικά αναφέρονται η προσφορά και η αίτηση συμμετοχής) του οικονομικού φορέα στην ηλεκτρονική διαδικασία. (...) 2. Από την 01.09.2021, οι ηλεκτρονικές περιοχές της παρ. 1 του παρόντος άρθρου συνιστούν τον ηλεκτρονικό τόπο τήρησης του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. 3. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Υποσυστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και εάν δεν ορίζεται διαφορετική ώρα στα έγγραφα της σύμβασης λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετικά ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59. Ειδικότερα η κοινοποίηση

πραγματοποιείται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης. Η επιτυχής αποστολή μηνύματος μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» λογίζεται και ως επιτυχής παραλαβή του από τον αποδέκτη. 4. Οι χρήστες των φορέων της παρ. 2.2 του άρθρου 5 της παρούσας υποβάλλουν ή/και αναρτούν μέσω του Υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 ή τα άρθρα 13 και 14 του ν. 4727/2020 (Α' 184)». Στο άρθρο 13 παρ. 1.3.1. της ως άνω ΚΥΑ ορίζονται τα εξής: «1.3. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς οι οικονομικοί φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος ως εξής: 1.3.1 Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις. α) είτε του άρθρου 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille, β) είτε του άρθρου 15 και 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα. γ) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, περί μείωσης διοικητικών βαρών και απλούστευσης διαδικασιών και ιδίως της προσκόμισης δημοσίων εγγράφων με απλή φωτοτυπία, δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων. Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ, ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες μαθηματικούς τύπους και σχέδια». Στο άρθρο 18 «Υποβολή Προδικαστικών Προσφυγών» της ΚΥΑ ορίζεται ότι «οι Προδικαστικές Προσφυγές του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Υποσυστήματος, στην ηλεκτρονική περιοχή του διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας τα σχετικά έγγραφα και ιδίως το τυποποιημένο έντυπο του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017, σε μορφή ηλεκτρονικού

αρχείου Portable Document Format (PDF) και σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. β' ή δ' της παραγράφου 1.3.1 του άρθρου 13 παρούσας».

22. Επειδή στη Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), προβλέπονται τα εξής: «2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών 2.4.2.1. (...) Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες. (...) 3.4 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή Δικαστική Προστασία. (...) Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. Προμήθειες και Υπηρεσίες.».

23. Επειδή από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 362 παρ. 1 του ν. 4412/2016, 8 παρ. 3 του π.δ. 39/2017 και 18 της προπαρατεθείσας ΚΥΑ, προκύπτει ότι σε περίπτωση διαδικασίας ανάθεσης διενεργούμενης μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, όπως η προκείμενη, η προδικαστική προσφυγή ασκείται με ανάρτησή της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία». Περαιτέρω, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις της προπαρατεθείσας ΚΥΑ, με την οποία καθορίζονται, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36 παρ. 5 του ν. 4412/2016, τα τεχνικά ζητήματα λειτουργίας και χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, και ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση, τον τύπο και το περιεχόμενο των διακινούμενων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ εγγράφων, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται κατά τα ανωτέρω σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF) με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, την οποία απαιτείται, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις της Διακήρυξης, να κατέχουν οι

οικονομικοί φορείς για τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό. Όπως παγίως έχει κριθεί (ΣΤΕ 2246/2021, σκ. 7, 882/2021, σκ. 7, ΕΑΣΤΕ 48/2021, ΔΕΦΑΘ 330/2021, σκ. 7, ΔΕΦΠειρ 68/2021, σκ. 7, 33/2021, σκ. 13, 163/2019, σκ. 4, ΔΕΦΘεσ/νίκης 26/2020, σκ. 16, ΔΕΦΧανίων 34/2020, σκ. 12), από τις προπαρατεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι, σε διαγωνισμούς που διενεργούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατά των πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, απαιτείται να φέρει, όπως όλα τα έγγραφα που υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς μέσω του Συστήματος, ηλεκτρονική υπογραφή, η δε μη τήρηση της εν λόγω ειδικής διατύπωσης καθιστά το έντυπο της προσφυγής μη έγκυρο και άγει σε απόρριψη αυτής, ως απαράδεκτης, ακόμη και σε περίπτωση – που δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση – κατά την οποία δεν υπάρχει ρητή μνεία περί τούτου στην οικεία διακήρυξη (ΔΕΦΧανίων 34/2020, ΔΕΦΑΘ 136/2018).

24. Επειδή ένα ηλεκτρονικό έγγραφο φέρει ηλεκτρονική υπογραφή, όταν κατά το άνοιγμα του αρχείου ανοίγει και η δυνατότητα, μέσω του πεδίου ελέγχου της ηλεκτρονικής υπογραφής (signature panel), να προβεί οποιοσδήποτε σε επαλήθευση των στοιχείων της υπογραφής, κατά τις οδηγίες της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ), δηλαδή να διερευνήσει τις ιδιότητες υπογραφής, όπως, μεταξύ άλλων, το όνομα και τα στοιχεία του υπογράφοντος, εάν το ψηφιακό πιστοποιητικό βρίσκεται σε ισχύ και εάν το έγγραφο έχει τροποποιηθεί από τη θέση της ψηφιακής υπογραφής και μετά. Εφόσον, κατά τον έλεγχο αυτό, διαπιστωθεί ότι στο έγγραφο έχει τεθεί προσηκόντως ηλεκτρονική υπογραφή, το έγγραφο θεωρείται νόμιμα υπογεγραμμένο, έχει δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με το έγγραφο που φέρει ιδιόχειρη υπογραφή και έχει ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή του και μόνο. Αντίθετα, έγγραφο ψηφιοποιημένο (σκαναρισμένο) με αντίστοιχα ψηφιοποιημένη υπογραφή του εκδότη του συνιστά απλό αντίγραφο του ... και δεν έχει την ίδια νομική ισχύ με το ψηφιακά ή ιδιοχείρως υπογεγραμμένο έγγραφο, αφού δεν παρέχει αντίστοιχα εχέγγυα γνησιότητας (πρβλ. ΕΑΔΗΣΥ 771/2023, σκ. 16).

25. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η προσφεύγουσα άσκησε στις 17.2.2025 προδικαστική προσφυγή αναρτώντας αρχείο PDF, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, κάνοντας χρήση του τυποποιημένου εντύπου, το οποίο φέρει ψηφιοποιημένη

(σκαναρισμένη) τη σφραγίδα της εταιρείας, καθώς επίσης και ψηφιοποιημένο (σκαναρισμένο) αποτύπωμα ηλεκτρονικής υπογραφής, χωρίς, όμως, το έγγραφο της προδικαστικής προσφυγής να είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Συγκεκριμένα, το έγγραφο αυτό απεστάλη σκαναρισμένο μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ. Κατά το άνοιγμα του αρχείου της προδικαστικής προσφυγής δεν εμφανίζεται το πεδίο των δεδομένων της ηλεκτρονικής υπογραφής και ελέγχου αυτών (signature panel), το δε ψηφιοποιημένο αποτύπωμα ηλεκτρονικής υπογραφής του εκπροσώπου της προσφεύγουσας, το οποίο εμφανίζεται στη σελίδα 26 του εγγράφου, δεν παρέχει τα εχέγγυα ενός πρωτότυπα υπογεγραμμένου εγγράφου, καθόσον δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εγκυρότητάς της (βλ. ΔΕφΑθ 1957/2022, σκ. 11).

26. Επειδή οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της προδικαστικής προσφυγής, συμπεριλαμβανομένης της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής του εγγράφου της, που πρέπει να συντρέχουν κατά την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής κρίνονται σε κάθε περίπτωση και αυτεπαγγέλτως από την ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣτΕ 2080/2016) και δη ανεξαρτήτως τυχόν σχετικής ένστασης απαραδέκτου, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή τυχόν παρεμβαίνοντος.

27. Επειδή, ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκέψη 25 της παρούσας, και ιδίως ενόψει της ρητής απαίτησης που προκύπτει από το προπαρατεθέν κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού για υποβολή των προδικαστικών προσφυγών ηλεκτρονικά υπογεγραμμένων, η υπόψη προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί απαράδεκτα, διότι δεν υποβλήθηκε από την προσφεύγουσα ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη, η δε εν λόγω πλήρης έλλειψη της ηλεκτρονικής υπογραφής δεν μπορεί να αναπληρωθεί από διαφορετικού είδους υπογραφή (βλ. ΔΕφΘες/νικής 139/2021, σκ. 7, ΔΕφΠατρών Ν8/2021) που, άλλωστε, ουδόλως υφίσταται εν προκειμένω. Κατά συνέπεια, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

28. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, δε δύναται να εξεταστεί η ουσία της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, χωρίς να θίγεται η αρχή της νομιμότητας, αφού η προσήκουσα (ηλεκτρονική) υπογραφή της προδικαστικής προσφυγής, που δε συντρέχει εν προκειμένω, αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της.

29. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να καταπέσει το παράβολο που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

30. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των προαναφερομένων, η εξέταση της πρώτης, δεύτερης, τρίτης και τέταρτης παρέμβασης καθίσταται άνευ αντικειμένου (πρβλ. Παυλίδου Ε., «Οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως στη νομολογία του ΣτΕ», ΕφημΔΔ 2015, τ. 2, σελ. 256-257 και Δημήτριο Γ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Δ' έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2022, ανατύπωση 2023, σελ. 842) και παρέλκει η συζήτησή τους, δοθέντος ότι σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ. 39/2017, η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης η οποία, εν προκειμένω, δεν προσβάλλεται λόγω του απαραδέκτου της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής (πρβλ. και ΑΕΠΠ Σ 229/2022). Ως εκ τούτου, οι ως άνω παρεμβάσεις δεν εξετάζονται από το κρίνον Κλιμάκιο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 28^η Μαρτίου 2025 και εκδόθηκε την 17^η Απριλίου 2025 στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΛΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ